

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VI.21.061/2015/5.
A tanács tagjai: . Kollár Márta a tanács elnöke
Tamáné dr. Nagy Erzsébet előadó bíró
. Kocsis Ottilia bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Pusztai Imre ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Patócs Ilona ügyvéd

A per tárgya: 15.500.000 forint vételár és járulékai megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél/felek:
felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Törvényszék
2.Pf.20.016/2015/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Járásbíróság
5.P.20.642/2013/42.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.
- A le nem rótt 1.540.000 (egymillió-ötszáznegyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és F. L. 2007. március 6-án adásvételi szerződést kötött, amely alapján F. L. a felperestől megvásárolta a K., Cs. Gy. u. 1. szám alatti ingatlant 13.000.000 forint vételárért azzal, hogy a

szerződés szerint az ingatlanban található ingóságokat a vevő további 5.500.000 forintért vásárolja meg. Az adásvételi szerződés szerint F. L.-nek a vételárat 2007. április 20. napjáig kellett megfizetnie. Az alperes a vevő ezen kötelezettsége vonatkozásában készfizető kezességet vállalt a felperes felé, az ugyancsak 2007. március 6-án megkötött szerződésben, amelynek tartalma szerint az alperes 70.000 euró erejéig inkasszót engedélyezett a felperes részére, az alperes Banknál vezetett számlája terhére, arra az esetre, ha a vevő a vételárat a teljesítési határidőben nem fizeti meg. Az alperesnek 2007. április 20-án a bankszámlán rendelkezésére állt a kikötött 70.000 euró.

A felperes megbízásából dr. K. T. ügyvéd 2010. augusztus 31-én felszólító levelet küldött F. L.-nek és az alperesnek a k.-i címére ajánlott küldeményként. Az ezen időszakban érvényes postaszabályzat szerint az ajánlott küldeményeket a posta a levélszekrénybe dobással is kézbesíthette. Az alperes állandó lakóhelye ezen felszólítás időszakában a B., B. u. 43. szám alatt volt. A felperes 2013. június 6. napján ismételten fizetési felszólítást küldött az alperes részére, ezen fizetési felszólítást az alperes megkapta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében 15.400.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 272. § és 274. §-a alapján. Előadta, hogy a 18.500.000 forint vételárból egy alkalommal 2007. április 21-én kapott 3.000.000 forintot, amelyről nyugtát is állított ki és F. L. leánya a 2010 évi felszólítást követően még 100.000 forintot küldött a vételár céljára. Előadta, hogy az alperes a vevő kötelezettségeiért készfizető kezességet vállalt így ennek alapján köteles megfizetni azt vételárat, amelyet a vevő nem fizetett ki a felperes részére.

- [3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsősorban elévülésre hivatkozott a Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján. Utalt arra, hogy a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerinti írásbeli felszólítást a felperes nem küldött. A felperes által állított 2010. augusztus 31-i felszólító levél az alpereshez nem érkezett meg, azt a felperes ugyanis az alperes korábbi k.-i címére küldte meg, holott az alperes ebben az időszakban B.-n lakott és dolgozott. A küldeménynek az állandó bírói gyakorlat szerint meg is kellett volna érkeznie hozzá ahhoz, hogy az elévülés megszakadjon. Az alperes másodlagosan hivatkozott arra is, hogy a vevő a felperesnek a teljes vételárat korábban megfizette, erre utal az is, hogy a felperes csak 2013-ban kezdeményezte a jelen eljárást és a vevő ellen nem fordult.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, mert a felperes követelése az alperessel szemben elévült. A teljesítési határidő ugyanis az adásvételi szerződés, illetve a kezességi szerződés alapján 2007. április 20-a volt, a felperes által hivatkozott 2010. augusztus 31. napján kelt felszólító levél pedig az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem volt alkalmas az elévülés megszakítására. A felperes nem tudta azt bizonyítani, hogy a felszólítás az alpereshez valóban megérkezett, arra is figyelemmel, hogy az alperes a perben igazolta, hogy a felszólítás időszakában állandó lakcíme B.-n volt. Az elsőfokú bíróság e körben utalt a töretlenül érvényesülő azon bírói gyakorlatra, amely szerint a felszólításhoz elévülést megszakító joghatály csak abban az esetben fűződik, ha az ellenérdekű félhez az meg is érkezik.

Az elsőfokú bíróság szerint a perben az sem nyert bizonyítást, hogy a 2010 évi felszólító levelet F. L. vevő megkapta. Így a vevővel szemben a követelés 2012. április 20. napján elévült, amely jogvesztés az alperesi kezesség járulékos jellege folytán a készfizető kezes alperesre is kihatott.

[5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Ítéletének indokolása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és a rendelkezésre álló bizonyítékokat is okszerűen mérlegelte, így a levont jogi következtetései helytállóak. A másodfokú bíróság szerint elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy F. L. vonatkozásában alkalmas volt-e a felperes írásbeli felszólítása az elévülés megszakítására. A felperes F. L. részére 2010-ben két k.-i címre küldte meg ajánlott küldeményként a felszólító leveleket, amikor maga is tudta, hogy F. L. nagy valószínűséggel nem tartózkodik ott, mert Németországban dolgozik. A másodfokú bíróság szerint az a körülmény, hogy 2010 szeptemberében F. L. leánya az alperes részére egy kisebb összeget küldött, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy ez arra tekintettel történt, mert F. L. megkapta az írásbeli felszólítást a vételár kifizetésére. Miután a követelés az adóssal szemben elévült, úgy, az a kezessel szemben a kezességvállalás járulékos jellege miatt már nem érvényesíthető. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes azt sem tudta bizonyítani, miszerint az alperes vonatkozásában az elévülés megszakadt volna.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, ebben mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelmének való helyt adást kérte. Megismételte, hogy F. L. vevő 2007. április 21-én 3.000.000 forintot fizetett meg, ezt követően pedig 2010. szeptember 20-án 100.000 forintot küldött postai úton a felperes felszólítását követően. Mind F. L. vevő, mind az alperes, mint készfizető kezes szóban számos esetben ígéretet tett a tartozás rendezésére, ezért csak 2010. augusztus 31-én küldött a felperes mindkettejüknek ügyvédi felszólító levelet. A perben eljáró bíróságok megsértették a Pp. 3. §-ában és a Ptk. 327. § (1) bekezdésében foglaltakat, helytelenül állapították meg, hogy az elévülés nem szakadt meg. A felperesnek nem azt kellett bizonyítania, hogy az ellenérdekű fél felbontotta a felszólítást tartalmazó borítékot, hanem azt, hogy megérkezett hozzá, arról tudott. A felperes szerint ezt a perben megfelelően bizonyította, számos tanú meghallgatására került sor, akik igazolták, hogy az alperestől van tudomásuk arról, miszerint a felszólító levelet megkapta. A vevő vonatkozásában az elévülést megszakította az, hogy 100.000 forintot teljesített. Alaptalan az az alperesi hivatkozás, hogy ez rezsitartozás megfizetésére történt volna, rezsitartozás a 2007. március 6-i adásvételhez kapcsolódóan egyáltalán nem állott fenn. Az a tény, hogy az alperes által felmutatott hatósági igazolás alapján az alperes B.-n volt bejelentve, nem jelentette azt, hogy állandóan ott is tartózkodott, az alperesnek K.-n hat cége volt, ezt a nyilvános cégadatok is igazolják. Mindegyik cégnél a k.-i cím volt az alperes címeként megjelölve.
- [7] A felperes szerint bár a vevő tanúként arra hivatkozott, hogy a vételárat teljes egészében kifizette, ebben a körben ellentmondásokat mutatott a vallomása. A bíróság elfogadta, hogy az alperes számláján az inkasszóhoz szükséges pénz rendelkezésre állott, a felperes szerint azonban az inkasszó teljesítéséhez nem lett volna elegendő a szerződésben foglaltakra való hivatkozás.
- [8] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [10] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsősorban az eljáró bíróságok mérlegelését támadta. A Kúria felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak igen kivételesen, akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes, vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. Ez a jelen ügyben nem állapítható meg. A felperes tanúkkal kívánta azt bizonyítani, hogy az alpereshez a 2010. augusztus 31-i felszólító levele az akkor hatályos postai kézbesítési szabályok ellenére bizonyítottnak megérkezett. Az eljáró bíróságok helyesen értékelték, hogy a felperes által tanúként megjelölt személyek életszerűtlen, illetve sok esetben egymásnak is ellentmondó tanúvallomásokat tettek abban a kérdésben, hogy az alperestől milyen formában értesültek arról miszerint a 2010. augusztus 31-i felperesi felszólító levelet kézhez vette.
- [11] A bíróságnak a perben azt kellett vizsgálnia, hogy a 2010. augusztus 31-i felszólító levél megszakította-e az alperessel szemben az elévülést a Ptk. 327. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. A felperes azt nem tudta bizonyítani, hogy az alpereshez a felszólító levél megérkezett, a felperes ugyanis az alperes k.-i címére küldte el a felszólítást, az alperes pedig ebben az időszakban több éven keresztül B.-n lakott és dolgozott. Az a tény, hogy az akkori postai szabályok szerint a felperes ajánlott levelét az alperes postaládájába bedobták, nem igazolja, hogy a küldemény az alpereshez meg is érkezett. A felperes helytállóan állítja, hogy azt nem kell a perben bizonyítania miszerint a levelet az alperes fel is bontotta, azt azonban a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az alperesnek módjában volt a hozzá intézett ajánlott levél megismerése, illetve ha azt nem ismerte meg, ez a saját hibájából maradt el. A kifejtettek alapján a jelen ügyben ez a körülmény nem állapítható meg. A felperes tudott arról, hogy az alperes nem tartózkodik a korábbi k.-i lakóhelyén. N. I. tanú a 13. sorszámú jegyzőkönyvbe vett tanúvallomásában azt adta elő, hogy amikor a felperes az alperest számon kérte a vételár meg nem fizetése miatt, az alperes azt javasolta: küldjön felszólító levelet a vevőnek és neki is, de a b.-i címére és utalt arra, hogy F. L. vevő is a b.-i címen tartózkodik. A felperes a perben nem is állította, hogy erre a b.-i címre akár a vevőnek, akár az alperesnek felszólító levelet küldött volna. Az eljáró bíróságok tehát helyesen mérlegelték azt az alperesi állítását, hogy a fentiekre tekintettel, ha a posta be is dobta ajánlott küldeményként a k.-i korábbi címére a felperes írásbeli felszólítását, azt nem ismerhette meg.
- [12] A Kúria álláspontja csak annyiban tér el a másodfokú bíróság jogi álláspontjától, hogy nem a vevőhöz, hanem elsődlegesen az alpereshez intézett felszólítás megérkezését kellett vizsgálni a jelen perben. A Ptk. 274. § (2) bekezdése szerint ugyanis a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelést először a kötelezettől hajtsa be, ha a felek így állapodtak meg. A jelen ügyben az alperes készfizető kezességet vállalt, ami azt jelentette, hogy ha a vevő a vételárat nem fizette ki, úgy a felperes közvetlenül a készfizető kezestől kérhette annak teljesítését. Abban az esetben tehát, ha a felperes az alperessel szemben joghatályosan megszakítja az elévülést, jogszerűen követelheti az elévülési időn belül az alperes teljesítését, függetlenül attól, hogy magával a vevővel szemben fellépett-e. A jelen ügyben azonban mindkét fokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a 2010. augusztus 31-i elévülést megszakító felszólító levél ezt a joghatást nem tudta elérni, a 2013-ban megküldött írásbeli felszólítás, amelyet az alperes kézhez vett pedig már az elévülési időn túl érkezett meg hozzá, így az alperes elévülési kifogása megalapozott volt a Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján.

- [13] A Ptk. 324. § (2) bekezdése alapján a főkövetelés elévülésével az ettől függő mellékkövetelések is elévülnek. A 326. § (1) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. Az említett rendelkezés alapján a másodfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy az alperessel szemben a követelés azért sem érvényesíthető, mert a főkötelezettel, a vevővel szemben is elévült a felperes követelése, hiszen a 2010. augusztus 31-i hozzá intézett írásbeli felszólítás sem volt alkalmas arra, hogy az elévülést megszakítsa. A kezességvállalás járulékos kötelezettségvállalás, így tehát ha a felperes közvetlenül az alperessel szemben nem érvényesítette a készfizető kezességre vonatkozó igényét az elévülési határidőn belül, úgy a követelésnek a vevővel szembeni elévülése egyben a készfizető kezesség megszűnését is jelenti (lásd: az 1/ 2010 (VII.30.) Polgári jogegységi határozat IV.és V. pontját).

Záró rész

- [14] A kifejtettek alapján a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria tárgyaláson eljárva a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [15] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a felülvizsgálati eljárással felmerült eljárási költségét, ennek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján, az ügyvédi munkával arányban állóan határozta.
- [16] A felperes teljes személyes költségmentességben részesült, így az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2016. május 10.

. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. előadó bíró, dr. Kocsis Ottilia s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Sz.Sz.

bíróági ügyintéző